

K číslu 4836/1938 min. vn.

Predmet: Spolok Telecvičnej a športovej jednoty „Makabi“ v Nitre.
Rozpustenie a prevzati majetku.

Inventár.
bradlo
1. mostek.

ŠOKA Nitra, fond Okresný úrad Nitra, kartón 37, 2798/38 prez.

Dokument 19

List Ústrednej kancelária autonómnych ortodoxných židovských náboženských obcí na Slovensku rabinom a ortodoxným obciam²⁹ z 25. 12. 1938, ktorým oznámili vytvorenie Výkonného výboru židovstva pre Slovenskú krajinu, ktorý mal reprezentovať ortodoxných Židov.

Ústredná kancelária autonómnych ortodoxných židovských náboženských obcí na Slovensku v Bratislave.

Číslo: 3870/1938.

Bratislava, dňa 25. XII. 1938.

Všetkým dôstojným pánom hlavným rabinom a
et. aut. ort. židovským náboženským obciam na Slovensku.

Dňa 19. decembra 1938 sišli sa v Bratislave predsedovia najväčších židovských náboženských obcí na Slovensku a rokovali o spôsobe účinného zastúpenia záujmov ortodoxných židov, o zdarnom výsledku volieb do snemu Slovenskej krajiny a o všeobecne uznanom chovaní sa židov pri nich. S radostným zadostučinením bolo konštatované, že ľvii podiel na tomto úspechu majú židovské náboženské obce a ich funkcionári.

Po dlhšej debata, behom ktorej bolo referované i s niekoľkými funkcionármi rozpustenej židovskej strany zmareným pokusoch našej Ústrednej kancelárie o utvorenie spoločného orgánu všetkých židovských skupín v lone židovstva k jeho účinnému zastúpeniu, usniesli sa prítomní zástupcovia jednomyselne na delegovaní 7-členného výkonného výboru a na

²⁹ Okrem ortodoxných Židov, ktorých reprezentovala Ústredná kancelária autonómnych ortodoxných židovských náboženských obcí na Slovensku, žili na Slovensku Židia, ktorí zastávali tzv. neologický smer a smer Status quo. Týchto Židov zastupoval Jednotný náboženský zväz reformovaných obcí Židov ako aj náboženských obcí Status quo – Ješurun. K náboženskému rozdeleniu Židov došlo v 19. storočí.

jeho poverení zastúpením všetkých hospodárskych, sociálnych a iných záujmov ortodoxného židovstva na Slovensku.

Konfesionálne a školské záležitosti ortodoxného židovstva vybavuje i naďalej naša Ústredná kancelária.

Do tohoto výboru boli delegovaní pp. Dr. Móric Fleichhacker, advokát v Bratislave, Ľudevít Singer, podpredseda obchodného grémia v Bratislave, Henrich Schwarz, hlavný tajomník v Bratislave, Rudolf Löwy, podpredseda židovskej obce v Bardejove, Dr. Izidor Rosenfeld, predseda židovskej obce v Hlohovci, Šalamún Gross³⁰, statkár v Trnave a Felix Schönfeld, predseda židovskej obce v Senici.

Tento výbor, ktorý účinkuje pod názvom „Výkonný výbor židovstva pre Slovenskú krajinu“, má svoje kancelárske miestnosti v Bratislave v Schreiberovej ulici číslo 7, kde úraduje i jeho sekretariát.

Okrem tohoto 7 členného výkonného výboru bol delegovaný i širší výbor, v ktorom sú zastúpené všetky väčšie náboženské obce.

Vážených pánov predsedov náboženských obcí prosíme, aby obsah tohoto obežníka sdělili vhodným spôsobom svojim veriacim a upozornili ich na to, aby vo všetkých záležitostiach, týkajúcich sa hospodárskych, sociálnych alebo iných záujmov jednotlivcov alebo židovského kolektíva obrátili sa s dôverou na tento výbor, ktorý je jediným legálnym zastúpením ortodoxného židovstva na Slovensku v týchto veciach.

V dokonalej úcte:

Za ústrednú kanceláriu:

podpis v. r.

tajomník.

Pappenheim v. r.

Predseda

SNA, fond Policajné riaditeľstvo v Bratislave, kartón 558, Mat.294/9.

Dokument 20

Výnos Prezídia policajného riaditeľstva v Bratislave z 29. 12. 1938 o rozpustení Židovskej telovýchovnej jednoty Makabi v Bratislave.

Prezídium policajného riaditeľstva v Bratislave.

Čís. 23.053/1938 prez.

Bratislava, 29. decembra 1938.

Predmet: Spolok Židovská telocvičná jednota Makabi

³⁰ Š. Gross sa stal členom Slovenského poradného sboru pre otázky hospodárske a finančné Ministerstva hospodárstva Slovenskej krajiny. Pozri list MH z 31. 1. 1939 Ústrednej kancelárii Autonómnych ortodoxných žid. nábož. obcí na Slovensku o spolupráci v Slovenskej exportnej komisii. SNA, fond Policajné riaditeľstvo v Bratislave, karton 558/Mat.294/9.